

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNER E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

1. Namnet på ämnet/beredningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning: Härdare E-40 (TIP TOP Harderner E 40)
Produktnr: 9-525-106

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från: Härdare som används vid däckreparation i fordonsverkstäder.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Leverantör

Continova AB

Kungsparksvägen 31

434 39 Kungsbacka

Tel. +46 (0)300-30390

Fax +46 (0)300-71565

Web www.continova.seE-mail info@continova.se

Kontaktperson: Thomas Nummelin

E-mail: Thomas.nummelin@continova.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:
+46 (0)300-303 90 (endast under kontorstid)

2. Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av blandningen

Hälssofarlighet: Irriterar ögonen. Kan ge allergi vid inandning. Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor. Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

Brandfara: Mycket brandfarligt. Ångor bildar explosiv blandning med luft.

Miljöfara: -

2.2 Märkningsuppgifter

Mycket brandfarligt

Hälsoskadlig

Innehåll: Etylacetat, Tiofosforsyratris (p-isocyanatofenyl), Klorbensen

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

Riskfraser:

R11 Mycket brandfarligt

R36 Irriterar ögonen

R42 Kan ge allergi vid inandning

R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor

R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

Skyddsfraser:

(S2) Förvaras oåtkomligt för barn

S9 Förpackningen förvaras på väl ventilerad plats.

S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor – Rökning förbjuden

S23 Undvik inandning av ånga

S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare

S63 Vid olycksfall via inandning, flytta den drabbade till frisk luft och låt vila

Innehåller isocyanater. Se information från tillverkaren.

2.3 Andra faror

Kan orsaka kemisk lunginflammation s.k. aspiration.

3. Sammansättning / information om beståndsdelar

3.1 Ämnen: Ej tillämplig

3.2 Blandningar

KIFS 2005:7 Komponent	CAS-nr	EG-nr	Halt %	Farokod/- beteckning	Risk-fraser
Etylacetat	141-78-6	205-500-4	<75	F; Mycket brandfarligt Xi; Irriterande	R11, 36, 66, 67
Tiofosforsyrtis- (p-isocyanatofenyl)	4151-51-3	223-981-9	<30	Xn; Hälsoskadligt	R42
Klorbensen	108-90-7	203-628-5	<1	Xn; Hälsoskadligt N; Miljöfarligt	R10, 20, 51/53
CLP: Komponent	CAS-nr	EG-nr	Halt %	Faroklass/- kategori/-angivelse	Reg.nr
Etylacetat	141-78-6	205-500-4	<75	Flam.Liq 2 H225 Eye Irrit. 2 H319 EUH066 STOT SE 3 H336	
Tiofosforsyrtis- (p-isocyanatofenyl)	4151-51-3	223-981-9	<30	Resp. Sens 1 H334	
Klorbensen	108-90-7	203-628-5	<1	Flam.Liq 3 H226 Akut tox 4 H332 Aq. Chron.2 H411	

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

4. Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen.

4.1.1 Inandning: Frisk luft. Kontakta läkare.

Hudkontakt: Tag genast av nedstänkta/förorenade kläder/skor. Tvätta huden noggrant under flera minuter med tvål och vatten. Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

Ögonkontakt: Skölj med tempererat vatten i minst 5-10 minuter. Håll ögonlocken brett isär. Kontakta läkare.

Förtäring: Ge genast ett par glas mjölk eller vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande. Framkalla ej kräkning. Till läkare/sjukhus om en större mängd förtärs.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Etylacetat irriterar i första hand ögon, näsa och hals. Långtidspåverkan av höga koncentrationer kan ge lever- och njurskador.

Isocyanaten verkar irriterande för luftvägar och upprepade exponeringar kan leda till allergisk astma.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Inte känt.

5. Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel:

Lämpligt släckmedel: Skum, koldioxid, torrkemikalie, vattendimma/spray.

Olämpligt släckmedel: Ej vatten under tryck, s.k. water-jet.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid brand kan koloxider och fosfor- och kväveoxider bildas liksom klorerade kolväten, vätecyanid och isocyanater.

Ångor blandat med luft är explosiva, även i tomma, ej rengjorda behållare.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Kyl utsatta behållare med vattenspray.

Förhindra att släckvatten/skum når vattendrag, avlopp eftersom produkten kan ha förorenat släckvattnet/skummet.

Använd andningsapparat med friskluftsmask.

Skyddsdräkt.

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Sörj för god ventilation. Eliminera antändningskällor.

Vid hög koncentration av ångor, använd skyddsmask.

Använd endast explosionssäker utrustning.

Undvik direktkontakt med produkten. Använd personlig skyddsutrustning, se vidare avsnitt 8.

6.1.2 För räddningspersonal

Se avsnitt 6.1.1.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp i miljön, t ex vattendrag, avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

6.3.1 Råd om inneslutning av spill: Täck för eventuella avlopp. Valla in med inert absorberande inert material som sand, jord, vermikulit, kiselgur.

6.3.2 Anvisningar om sanering av spill: Samlas upp i en lämplig märkt behållare. Förslut ej gastätt då behållare kan bli trycksatt av koldioxid som bildas beroende på reaktion med luftens vattenånga eller vatten. Ventilera.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt. För omhändertagande av spill, se avsnitt 13.

7. Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

7.1.1 Rekommendationer

Se till att luftväxling är god. Undvik direktkontakt med produkten. Undvik spill och att produkten når avlopp, vattendrag. Avlägsna antändningskällor, använd gnistfria verktyg. Ångor är tyngre än luft och sprider sig längs golvet.

7.1.2 Allmänna råd om hygien på arbetsplatsen

Ät, drick eller rök ej vid hantering av kemikalier. Iakttag god yrkeshygien. Tvätta händerna efter användning.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Håll förpackningar väl förslutna. Förvara torrt och svalt i väl ventilerat utrymme borta från öppen låga eller gnistor. Vidta åtgärder mot statisk elektricitet. Förvaras åtskilt från aminre, syror och baser samt alkoholer.

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNER E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

7.3 Specifik slutanvändning

Lim som används inom fordonsverkstäder vid reparationer av däck.

8. Begränsning av exponeringen / personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden (enl. AFS 2005:17)	NGV		TGV		KTV		Anm
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
Etylacetat	150	500	-	-	300	1 100	
Klorbensen	5	23	-	-	15	70	

Anm. -

EU's indikativa gränsvärden	NGV		TGV		KTV		Anm
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
Klorbensen	5	23	-	-	15	70	2006/15/EG

8.2 Begränsning av exponeringen:

8.2.1 Lämpliga tekniska åtgärder

Sörj för god ventilation. Mekanisk ventilation eller punktutsug kan behövas.

Utrustning för ögonspolning skall finnas vid arbetsplatsen.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

Ögon/ansiktskydd: Använd tättslutande skyddsglasögon/ansiktsskärm vid risk för stänk.**Hudskydd: handskydd, annat skydd:** Skyddskläder vid risk för stänk. Använd skyddshandskar.

Lämpligt material är butylgummi, viton/butylgummi. Ta kontakt med tillverkare av skyddshandskar för mer information. Använd skyddskräm vid upprepad och långvariga kontakter.

Andningsskydd: Vid otillräcklig ventilation använd mask med filter typ A mot organiska ångor.**Termisk fara:** Ej tillämpligt.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen: Se avsnitt 6 och 7.

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysiskt tillstånd: Vätska

Färg: Blå

Lukt: Ester-aktig, fruktig

Kokpunkt: 77°C

Flampunkt: -4°C DIN 51755

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

Brandfarlighet: Mycket brandfarlig**Viskositet dynamisk:** ~3 mPa·s DIN 53015**Ångtryck (20°C):** ~97 hPa**Densitet (20°C):** ~1 g/cm³ DIN 53217**Löslighet i vatten (20°C):** Reagerar med vatten**Löslighet i andra lösningsmedel:** Aceton, diklormetan, Anm. blandbar**Flödestid (23°C):** >30 s 3 DIN EN ISO 2431**Explosiva egenskaper:** Ångor bildar explosiv blandning med luft.**Nedre explosionsgräns:** 2,1 vol %**Övre explosionsgräns:** 11,5 vol %**Antändningstemperatur:** ~460 °C**Oxiderande egenskaper:** Inga

9.2 Annan information:

Lösningssmedelsinnehåll <70 %

10. Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet: Reagerar med luftens ånga eller vatten under bildning av koldioxid vilket trycksätter behållaren. Ångor kan bilda explosiv blandning med luft. Håll behållare väl tillslutna.

10.2 Kemisk stabilitet: Kemisk stabil produkt vid normal hantering, se avsnitt 7.

10.3 Risken för farliga reaktioner: Ånga kan bilda explosiv blandning med luft samt produkt kan sönderfalla vid upphettning.

10.4 Förhållanden som ska undvikas: Statisk elektricitet, stark värme, upphettning. Undvik direkt solljus.

10.5 Oförenliga material: Alkoholer, aminer, syror och baser.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter: Vid brand frigörs koloxider och fosfor- och kväveoxider bildas liksom klorerade kolväten, vätecyanid och isocyanater.

Behållare kan trycksättas av koldioxid som bildas vid reaktion med fuktig luft och/eller vatten.

11. Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Produkten irriterar ögonen och huden. Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

Toxikologisk data för produkt: Ej utförd/Ej tillgänglig

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

Toxikologisk data för ingående komponenter:

*Etylacetat:*Förgiftning vid förtäring: LD₅₀ Oralt råtta 5 600 mg/kg kroppsviktFörgiftning vid hudkontakt: LD₅₀ Dermal kanin: >18 000 mg/kg kroppsviktAnmärkningar: Förgiftning vid inandning: råtta LC₅₀ 8h 5.9 mg/l.

Korttidsinverkan: 200 ppm ger irritation i ögon och andningsvägar.

Långtidspåverkan av höga koncentrationer etylacetat kan ge lever- och njurskador.

Tiofosforsyrttris (p-isocyanatofenyl):

Ej utförd/Ej tillgänglig

*Klorbensen:*Förgiftning vid förtäring: LD₅₀ Oralt råtta 1 110 mg/kg kroppsviktFörgiftning vid hudkontakt: LD₅₀ Dermal kanin: >2 200 mg/kg kroppsviktAnmärkningar: Förgiftning vid inandning: råtta LC₅₀ 30 min 56 mg/l.**Exponeringsväg:****Förtäring:** Kan ge yrsel, trötthet, huvudvärk, kräkningar, illamående, magont och medvetslöshet. Kan, vid mycket stora doser, ev. orsaka lever- och njurskador.**Inandning:** Ångor irriterar luftvägarna, kan ge huvudvärk, illamående, yrsel och verkar förslöande. Höga koncentrationer av ångor kan även orsaka medvetslöshet. Upprepade exponeringar kan leda till allergisk astma.**Hud:** Kan verka lätt hudirriterande och uttorkande på huden. Kan ge rodnad, sprickor och sår.**Ögon:** Stänk och ånga ger sveda och irritation. Sällan varaktig skada.

12. Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön. Förhindra utsläpp i avlopp, diken eller vattendrag.

Ekotoxicitetsdata för produkt: Ej utförd/Ej tillgänglig

Ekotoxicitetsdata för ingående komponenter:

*Etylacetat:*LC₅₀ Fisk 96h: 125 mg/l Art: Indisk malEC₅₀ Daphnia 48h: 164 mg/l Art: D.cucullataIC₅₀ Alger 72h: 15 mg/l Art: Grönalg*Tiofosforsyrttris (p-isocyanatofenyl):*

Ej utförd/Ej tillgänglig

*Klorbensen:*LC₅₀ Fisk 96h: 3,6 mg/l Art: RegnbågslaxEC₅₀ Daphnia 48h: 0,59 mg/l Art: D.magna

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Data saknas på produkt.

Etylacetat: BOD₅/COD: 0,81, 100% bryts ned på 28 dygn OECD 301D. Lättnedbrytbart.Klorbensen: BOD₅/COD: 0,071, 55% bryts ned på 28 dygn OECD 301D. Ej lättnedbrytbart.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Data saknas på produkt.

Etylacetat: BCF: 3,2, Log_{Pow} 0,73. Ej bioackumulerande.Klorbensen: BCF: 450, Log_{Pow} 2,78. Bioackumulerande.

12.4 Rörligheten i jord

Data saknas på produkt.

Etylacetat: Mycket mobilt i marken.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen av de ämnen upptagna i avsnitt 3 uppfyller kriterierna för PBT eller vPvB, i enlighet med REACH, bilaga XIII.

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända.

13. Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Kasserad produkt (inkl. kontaminerad förpackning) samt relaterat avfall utgör farligt avfall enligt Avfallsförordning. För omhändertagande kontakta godkänd avfallshanterare. Förpackning bör samlas upp för återanvändning.

Tilldelning av EWC-kod skall ske utifrån den källa som ger upphov till avfallet.

Förslag på EWC-kod: 08 04 09* Lim och fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

14. Transportinformation

Produkten är klassificerad som farligt gods enligt gällande transportregelverk ADR, RID, IMDG, DGR.

14.1 UN-nummer: 1133**14.2 Officiell transportbenämning:**

Nationell: LIM

Internationell: ADHESIVES

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

14.3 Faroklass och sekundärfara för transport: 3**14.4 Förpackningsgrupp: II****14.5 Miljöfara:** Klassificerad som Marine Pollutant.**14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:** Inga kända**14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden:** Ej tillämplig**Övrig transportinformation:**

ADR: Tunnelkategori D/E

IMDG: EmS kod F-E, S-D

15. Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EG nr 1907/2006 (REACH) inkl. ändringsförordningen EG nr 453/2010

EG nr 1272/2008 (CLP)

KIFS 2005:7 Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter

KIFS 2008:2 Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotekniska organismer

SFS 2001:1063 Avfallsförordning

AFS 2005:17 Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ej utförd för produkt

16. Annan information

Omarbetad i följande avsnitt: *

* Nytt format enl. bilaga I, EG nr 453/2010, ändringar i samtliga avsnitt.

Förklaring till förkortningar:

KIFS: Kemikalieinspektionens författningssamling

REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals

CLP: Classification, Labelling and Packaging

EWC: European Waste Catalogue

SÄKERHETS DATABLAD

HÄRDARE E-40 (TIP TOP HARDERNE E 40)

Utgivningsdatum: 2011-03-14

Omarbetat: - Version nr 1 *

Ersätter: 2007-05-29 *

* se avsnitt 16

Hänvisning till litteratur och datakällor:

För denna version har Prevents databas kemiska ämnen använts för information om enskilda ämnen. Databasen är en sammanställning av data från en mängd källor samt tillverkarens egna säkerhetsdatablad. Även diverse sökningar på internet och i ESIS (European chemical substance information system) har gjorts.

Förteckning över relevanta R-fraser, faroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelserRiskfraser

R10 Brandfarligt

R11 Mycket brandfarligt

R20 Farligt vid inandning

R36 Irriterar ögonen

R42 Kan ge allergi vid inandning

R51/53 Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud och hudsprickor

R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

(S2) Förvaras oåtkomligt för barn

S9 Förpackningen förvaras på väl ventilerad plats.

S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor – Rökning förbjuden

S23 Undvik inandning av ånga

S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare

S63 Vid olycksfall via inandning, flytta den drabbade till frisk luft och låt vila

Faroangivelser

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

EUH066 Upprepad kontakt kan ge torr hud och hudsprickor

H336 Kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

H334 kan orsaka allergi- eller astmasymtom eller andningssvårigheter vid inandning

H226 Brandfarlig vätska och ånga

H332 Skadlig vid inandning

H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter

Övrigt

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad är enligt EG förordning nr 1907/2006, 1272/2008 och 453/2010 och bygger till stor del på information i tidigare säkerhetsdatablad samt nedanstående säkerhetsdatablad från tillverkare/leverantör samt förutsätter att produkten används inom angivet användningsområde:

TIP TOP HARENER E 40, Revisionsdatum: 28.04.2009, revisions nr 1,16

Signatur: CH

Utarbetat av: Farligt Gods Center AB, Kungälv www.fgc.se, info@fgc.se